

UNIVERSITATEA "ATHENAEUM" DIN BUCURESTI

SENATUL UNIVERSITĂȚII „ATHENAEUM”

Comisia pentru Managementul Calității

RECOMANDĂRI – CADRU

privind creșterea calității activităților de învățământ și evaluării pregătirii studenților și masteranzilor

În concordanță cu orientările oferite de Procesul Bologna, cu reformarea structurală și de conținut a învățământului superior în spațiul național și european, formarea calificărilor în Universitatea „Athenaeum”, se bazează pe simbioza celor două tipuri fundamentale ale pregătirii universitare: științifice și antreprenoriale.

Nu este cazul și locul unor considerații mai largi în legătură cu înțelegerea „simbiozei” convertită în „sistem”.

Se face doar sublinierea că integrată în totul pregătirii, componenta științific formativă nu numai că facilitează înțelegerea și însușirea „praxisului” în prezent, ci și adaptarea rapidă la dinamica acestuia (schimbări permanente sau la termene scurte).

Cea de-a doua este imperativ cerută de prezentul funcționii pieței muncii care este puțin sau deloc dispusă la așteptări de adaptare.

Numai așa Universitatea nu va fi niciodată confundată cu o agenție de pregătire a forței de muncă.

Pentru eficientizarea procesului de învățământ și respectiv creșterii calității pregătirii studenților și masteranzilor se propun următoarele:

I. Predarea

1. Presupune expuneri pe probleme de bază ale cursului pus la dispoziția utilizatorilor, astfel de probleme se fac cunoscute fie prin programa de studii, fie prin altă formă de comunicare.

Ele se constituie în „osatura” cursului ce permite articularea cu alte probleme ce întregesc modulul de cunoștințe prefigurate și dimensionate de programa disciplinei.

Evident, studentul trebuie să aibă la dispoziție cursul. Natural, expunerile implică după caz și posibile elemente noi în teoria și practica în domeniu.

2. Comunicarea interactivă pe unele probleme aduse la cunoștința studenților pentru ca aceștia să-și asigure o capacitate de percepție, într-o anumită măsură de opinie, urmând ca profesorul să structureze abordările, să inducă esențialul în înțelegerea și însușirea acestora.

3. Utilizarea unde este posibil a unor tehnologii moderne de comunicare a informațiilor prin care s-ar putea opera rapid cu ipoteze și cazuri.

4. Se poate avea în vedere și vizualizarea unor activități prin filmul didactic în care să se recunoască operațional fluxul, proceduri, elaborări, suporturi informaționale, decizii ș.a.

Evident, o asemenea modalitate presupune eforturi de selectare a evenimentelor (problemelor) de „regizare” a derulării și cu accente pe momentele esențiale ale procesului. Se subînțelege că toate acestea reclamă și eforturi financiare.

II. Seminarizarea și activitățile aplicative

1. Efecte consistente asupra calității pregătirii studenților, chiar și a masteranzilor produce individualizarea acesteia (pregătirii).

Necesitatea individualizării pregătirii este determinată de dispersia capacității intelectuale într-un grup de subiecți format aleatoriu și nu criterial.

În aceste condiții în ecuația calității operează o variabilă ce reflectă cerințele minime raportate la standardele profesionale ale diferitelor calificări.

Deci în aceste limite se pretind cunoștințe ca problematică și volum oricărui subiect (student, masterand).

Întrucât potențialul intelectual al multor studenți este diferențiat mai mare decât ceea ce presupune cerința minimă a calificării, în multe cazuri, asociindu-se și motivarea asigurării condițiilor propriei deveniri în plan profesional este necesar ca însăși școala să contribuie la angajarea în cât mai mare măsură a acestui potențial.

Aceasta va însemna nu numai valoare a resurselor umane (implicit satisfacția însoțitoare) ci și un factor dinamizator al practicii însăși (de fapt și impulsor al teoriei).

Ca forme de individualizare a pregătirii acestor categorii (în sensul de mai sus) și-ar dovedi eficiența:

- a) recomandarea pentru aprofundare a unor probleme de interes în perimetrul disciplinei;
- b) orientarea și spre alte surse de informare comparativ cu cele din cadrul minim, comun tuturor studenților (masteranzilor).

Indiscutabil un asemenea plus în calitatea formării trebuie să se regăsească explicit și prin aducere publică la cunoștință în evaluarea finală a studentului (masterandului).

2. Diversificarea modalităților de antrenare, însușire a cunoștințelor, construcției de judecăți în domeniu, formării capacității de analiză, evaluare, sinteză, rezolvare a tipurilor de probleme circumscrise în aria disciplinei.

Practica instruirii în învățământul superior economic, experiențe cunoscute și cu rezultate validate rețin atenția asupra unor modalități ca:

- a) Studiile de caz adaptate conținutului și scopului diferitelor discipline.

Se înțelege că un studiu de caz nu înseamnă aducerea spre dezbatere a oricăror situații uneori „simpliste” ci a unor situații cu suficiente elemente (după aprecierea profesorului) care să incite aprecierea și căutarea de soluții univoce sau pluri-variante funcție de posibile condiționări.

Desigur, în studiile de caz trebuie văzute valențele de operaționalizare a unor concepții, metode, tehnici, la un segment al practicii și găsirea unor soluții de reglare atunci când în situație (situația de caz) se degajă o seamă de disfuncții sau recomandări – soluții pentru performanță mai bună (cazul în segmentul dat al sistemului).

Se socotește necesar a atenționa că învățarea pe bază de studii de caz are și carențe întrucât pregătirea cu capacitate de „întrebuințare” durabilă nu se poate asigura prin sumă de situații și soluții (despre funcțiile studiilor de caz se poate discuta mult).

b) Ipoteza sau cazul-ipoteză poate fi socotită pentru unele discipline ca metodă de trend pe baza cunoștințelor date și angajare a unei gândiri proiectiv-creative (pentru studenți, accesarea și operarea sunt mai mici decât pentru masteranzi).

c) Referatele și dezbaterile lor

Elaborarea a cel puțin a unui referat poate intra în obligațiile de acoperire a creditelor și de evaluare a pregătirii fiecărui student distribuiți pe o tematică din aria întregului curs care să implice studentul în a se informa, selecta, sistematiza, concluziona în legătură cu tema abordată.

Calitatea lor este apreciată de conducătorul formației de studiu (grupa, și se reține – ca model și pondere în evaluarea pregătirii studentului). Unele referate pot fi susținute în cadrul seminarului sau se poate avea în vedere o minisesiune la ultimul sau chiar ultimele două seminarii.

d) Nu se omit funcțiile în pregătirea studenților (masteranzilor) a scenariilor și simulărilor (la disciplinele și pe problemele care se pretează).

Evident, că nu se exclude din sistemul verificării metoda clasică întrebare – răspuns.

3. Recomandări pentru cuplarea și conversia evaluării pe parcurs în aprecierea finală marcată de susținerea examenului sau încheierea verificării.

În acest scop se recomandă:

a) sintetizarea evaluării pe parcurs prin număr de puncte pe diferite probe convertibile în note sau direct note;

b) stabilirea și acceptarea proporției evaluării pe parcurs în cea finală (consemnate în catalog de exemplu, 40-50%).

4. Desfășurarea examenelor

Se recomandă ca la nivelul catedrelor și consiliilor profesionale să se analizeze din punct de vedere al capacității de verificare complexă a calității pregătirii studentului, folosirea numai sau combinată a formelor examenului: scris, oral, scris și oral.

Pentru ultima formă intervine restricția pentru admitere la oral, obținerea la proba scrisă a notei 5.

Se poate lua în considerare și situația scutirii de proba orală (cu acordul celui în cauză) a studentului care a obținut la proba scrisă nota 8 (la aceasta se poate asocia și condiția evaluării pe parcurs cu minimum 7).

*

*

*

Supunând atenției asemenea pârgii motivante, se poate sconta pe o creștere a calității pregătirii studenților și masteranzilor.

PROGRAMUL

„Managementul Calității Universității Athenaeum”

Opinii ale comunității academice – profesori și studenți privind:

1. Capacitatea Universității de a performa învățământul de masă în scopul satisfacerii cerințelor pieței muncii și păstrării prestigiului instituțional al ei.
2. Fundamental, științific și antreprenorial în formarea calificărilor Universității.
3. Concept și mod de asigurare a unui învățământ centrat pe student (comun și complementar – specific pe specializări).
4. Corelarea programelor de studii cu cerințele utilizatorilor produsului educației.
5. Eficiența documentării între clasic și virtual. Bazele unei biblioteci virtuale.
6. Învățământul public și privat în ecuația diminuării inegalității șanselor.
7. Individualizarea pregătirii – vector al performării învățământului superior de masă.

CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND EVALUAREA PREGĂTIRII STUDENȚILOR

Evaluarea studenților este una dintre cele mai importante elemente ale învățământului superior. Rezultatele evaluării au un efect profund asupra viitoarelor cariere ale studenților. Prin urmare este important ca evaluarea să fie efectuată de fiecare dată cu profesionalism și să țină cont de cunoștințele bogate despre procesele de testare și de examinare care au fost acumulate. Procedurile de evaluare a studenților ar trebui să îndeplinească următoarele criterii:

1. să fie proiectate pentru a măsura gradul de însușire a rezultatelor învățării care au fost prevăzute și a altor obiecte ale programelor;
2. să fie adecvate scopului lor, fie el cel de diagnosticare, de formare sau de recapitulare;
3. să aibă criterii de notare clare, care să fie publicate;
4. să fie aplicate de persoane care înțeleg rolul evaluării în procesul prin care studenții dobândesc cunoștințele și abilitățile asociate cu specializarea vizată;
5. atunci când este posibil, să nu se bazeze pe judecata unui singur examinator;
6. să țină cont de toate consecințele posibile ale reglementărilor legate de examinare;
7. să aibă reglementări clare în privința absențelor studenților – îmbolnăvirii / alte circumstanțe atenuante;
8. să asigure efectuarea evaluărilor în siguranță în conformitate cu procedurile stabilite de instituția respectivă;
9. să fie supuse verificării administrative, pentru a asigura acuratețea procedurilor.

În plus, studenții trebuie să primească informații clare despre strategia de evaluare aplicată în programul respectiv, despre examinările sau alte metode de evaluare la care vor fi supuși, despre ceea ce așteaptă de la ei și despre criteriile care vor fi aplicate în evaluarea performanței lor.

Octombrie 2006

Prof.univ.dr.Emilia Vasile